

Onkruidbestrijding in wintertarwe

Wie op tijd zaaide en geen onkruidbestrijding in het najaar toepaste, kijkt nu naar grotere onkruiden. In laat gezaaide en niet-behandelde percelen is onkruid nog klein en gemakkelijk te bestrijden. We hebben immers voor de bestrijding van onkruid in het voorjaar een groot assortiment van middelen. In de kustregio is de slaagkans tegen duist in het voorjaar klein geworden. Hou in alle regio's – ook na een najaarsbehandeling – nog rekening met eventuele onkruidcorrecties.

Geert Verhiest, Sanac Fyto

Resultaat van najaarsherbiciden

Hoge neerslaghoeveelheden tijdens de wintermaanden zorgden voor een zekere verdunning van middel in de bovenste kiemingszone van onkruiden. Hogere bodemtemperaturen zorgen er ook voor dat bodembacteriën de middelen sneller kunnen afbreken. Van de gebruikte najaarsherbiciden zijn er uiteraard ook verschillen in het werkingsspectrum. Ieder middel of combinatie van middelen heeft een bepaald werkingsspectrum en de mate van correctie in het voorjaar zal hier dus in grote mate van afhangen. Toch blijft het zinvol om perceel per perceel na te gaan welke onkruiden zijn overgebleven. In het binnenland vinden we vaak nog kiemplantjes van klein kruiskruid terug. Op zware grond of in de polders is duist het meest gevreesd.

Onkruidflora naargelang grondsoort

De onkruidflora is niet overal dezelfde. In de polders moeten graantelers zich vooral focussen op duist, straatgras en raaigras, windhalm komt daar niet

voor. De bestrijding van duist is in deze regio dan ook bijzonder moeilijk ... en duur. De belangrijkste breedbladige onkruiden zijn klimop-ereprijs, kleeftkruid, kamille, duivenkervel en klapproos. Op een zandleemgrond moet je eveneens rekening houden met alle onkruidgrassen, maar het slaagpercentage met de gangbare middelen is hier veel groter. De breedbladige onkruiden die overheersen zijn overal kamille, klein kruiskruid, paarse dovenetel en ereprijs. Op een zandgrond

zijn windhalm en straatgras heel dominant. Kamille, klein kruiskruid, paarse dovenetel en akkerviooltje zijn de belangrijkste breedbladige onkruiden. Tabel 1 schetst de dominante onkruiden naargelang de grondsoort.

De grassenmiddelen

Voor de bestrijding van grassen in het voorjaar kiezen we uit twee chemische groepen, elk met een ander werkingsmechanisme: de groep van de ALS-remmers (Sigma, Capri, Attribu) en de ACCase-remmers (Axial, Puma, Foxtrot).

Attribut-gamma. Voor een vroege toepassing op weinig ontwikkelde grassen kan voor Attribut (propoxycarbazone-Na) gekozen worden. Dit middel heeft een behoorlijk lange nawerking tegen grassen, maar de werking tegen straatgras en de meeste breedbladige onkruiden is onvoldoende. Aangezien Hussar Ultra de zwakke punten van ▶

Tabel 1. Belangrijkste onkruiden naargelang de grondsoort

Polder	Zandleemgrond	Zandgrond
Onkruidgrassen		
Duist	Duist	Duist
Straatgras	Straatgras	Straatgras
windhalm	Windhalm	Windhalm
Raaigras	Raaigras	Raaigras
Breedbladige onkruiden		
Kamille	Kamille	Kamille
Klimop-ereprijs	Klein kruiskruid	Klein kruiskruid
Kleeftkruid	Ereprijs	Akkerviooltje
Klapproos	Paarse dovenetel	Paarse dovenetel
Duivenkervel		
Herik		

Attribut bijna volledig opvangt, kent de combinatie van de beide middelen nog steeds succes bij vroege spuiters. De ervaring leert dat Attribut een bijzonder goede werking toont tegen opkomende kweek. Toegepast in het twee- à driebladstadium van de kweek kan het bestrijdingsresultaat oplopen tot meer dan 90%. Inzaai van gele mosterd na de oogst is af te raden. Caliban Duo, Caliban Top en Sigma Flex zijn een mengsel van Attribut met een andere gekende werkzame stof.

Capri-gamma. Pyroxulam is de werkzame stof van Capri, Capri Duo en Capri Twin. De twee laatste handelsbenamingen laten al vermoeden dat het mengsels zijn van Capri. Capri Twin en Capri Duo bevatten naast pyroxulam inderdaad ook nog florasulam (bekend onder de naam Primus), echter in een verschillende verhouding. Pyroxulam bestrijdt de belangrijkste grassen zoals duist, windhalm, raai-gras, wilde haver en dravik. Straatgras daarentegen is weinig gevoelig, behalve in een zeer klein stadium. Een andere zeer sterke troef is de zeer goede werkingsgraad tegen ereprijs en andere breedbladigen.

Sigma-gamma. Bayer heeft zijn mesosulfurongamma ondertussen van naam veranderd: Sigma is de nieuwe 'roepnaam' van nieuwe mengsels met mesosulfuron. Van de oude klassiekers blijft alleen nog Othello bestaan. In tabel 2 kan je het volledige mesosulfurongamma terugvinden. Let op de extra partner, de formuleringvorm en de dosering.

Axial, Foxtrot, Puma. Deze middelen hebben een contactwerking op grassen en geen enkele nevenwerking tegen breedbladigen. Axial is de belangrijkste speler die vaak extra aan een combinatie wordt toegevoegd wanneer windhalm, raaigras of wilde haver domineert (zie ook tabel 2).

Tegen breedbladigen

De belangrijkste breedbladige onkruiden in granen zijn kamille, muur, klein kruiskruid, ereprijs, paarse dovenetel, akkerviooltje en kleefkruid. We zien ook steeds vaker klapproos en duivenkervel op de voorgrond komen. Het assortiment om deze breedbladige onkruiden te bestrijden, is dan ook zeer ruim en slechts twee chemische groepen domineren: de ALS-remmers

(onder andere Hussar Ultra, Allie, Primus, Biathlon) en de groeistoffen (onder andere Starane Forte, Arylex). Sommige werkzame stoffen worden enkelvoudig gecommmercialiseerd, andere in combinatie: florasulam (Primus, aanwezig in Primstar, Trevistar, Primus Perfect, Spitfire, Biathlon Duo, in Capri Duo en Capri Twin), metsulfuron-Me (Allie, en andere), iodosulfuron (Hussar Ultra en in de meeste Sigma-combinaties), tritosulfuron (Biathlon, in Biathlon Duo) en fluroxypyr (Starane Forte, in Primstar, Spitfire, Trevistar). Omnera is een nieuwe oliedispersieformulering van Allie, Harmony en Starane Forte. Halauxifen-methyl is de nieuwste actieve stof en wordt niet als enkelvoudig middel gecommmercialiseerd. Pixxaro is de combinatie van halauxifen-methyl (roepnaam: Arylex) met Starane Forte, Zypar is de combinatie met Primus. Sterke punten van Arylex: klapproos, paarse dovenetel en duivekervel. De basisherbiciden tegen grassen (de Sigma's en de Capri's) hebben eveneens al een goede werking tegen vele breedbladige onkruiden. Naargelang de aanwezige onkruidflora moet je de vernoemde grassenmiddelen nog verder aanvullen tegen aanwezige breedbladige onkruiden. Vraag daarvoor best advies aan je handelaar.

Combinatie maken

Na een veldbezoek moet je dus nagaan welke grassen er dominant zijn en een keuze maken van 'een Sigma' of 'een Capri' of eventueel zelfs een combinatie van beide. Hou er rekening mee dat deze nieuwere generatie grassenmiddelen ook al een goede werking heeft op vele breedbladigen. Toch moet je in bijna alle gevallen nog een middel met een specifieke werking tegen breedbladige onkruiden toevoegen. Het is in deze bijdrage niet mogelijk om combinaties te gaan voorstellen, vraag raad aan je fytohandelaar. ■

Tabel 2. Werkingsgraad van de grassenmiddelen op belangrijkste onkruidgrassen

	Duist (polder)	Duist (binnenland)	Windhalm	Straatgras	Raaigras	Breedbladigen
Een 'Sigma'	***(*)	***	***	***	**	**(*)
Een 'Capri'	**	***	***	*	***	**(*)
Axial	*	**	***	—	***	—
Foxtrot, Puma	*	**	*	—	—	—
Attribut (vroeg)	*	**(*)	**	—	—	*

Het assortiment van Sigma is ruim geworden en om de bestanddelen in 'mensentaal' duidelijk te maken tonen we de inhoud van hun meer gekende handelscomponenten.

- Sigma Maxx 0,9 l bevat het equivalent van 300 g Atlantis + 18 ml Hussar Ultra
- Sigma Plus/Sigma Supra 0,3 kg bevat 300 g Atlantis + 30 ml Hussar + 22 g Gratil
- Sigma Star 0,2 kg bevat 300 g Atlantis + 18 ml Hussar + 27 g TCMMax (thiëncarbazone)
- Sigma Flex 0,2 kg bevat 300 g Atlantis + 20 g Attribut
- Kalenkoa 1 l bevat 300 g Atlantis + 50 ml Hussar Ultra + 240 ml Toucan
- Archipel Star 0,2 kg bevat 300 g Atlantis + 90 ml Hussar + 27 g TCMMax (thiëncarbazone)